

Lakiosasto

12.11.1998

Työeläkelaitoksille

HALLITUS ESITTÄÄ MUUTOKSIA LEL:N TULEVAN AJAN PALKAN LASKEMISEEN

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 a §:n muuttamisesta (HE 180/1998 vp).

1 MUUTOSTEN SISÄLTÖ

1.1 LEL ja TaEL

Nykyinen LEL:n ja TaEL:n tulevan ajan palkan laskemistapa

LEL:n tulevan ajan palkkaa laskettaessa työntekijän LEL-palkat otetaan nykyisin huomioon vasta työntekijän 23 vuoden iän täyttämiskuukauden alusta lukien. Palkan laskennassa käytettävästä ajasta vähennetään kuitenkin kaikki ne työeläkelisään oikeuttavat päivät, joilta työntekijä on saanut työttömyyspäivärahaa tai muuta työeläkelisään oikeuttavaa etuutta koko sen vuoden aikana, jona hän täyttää 23 vuotta. Näin ollen LEL:n tulevan ajan palkka ei aina vastaa työntekijän todellisia ansioita.

Silloinkin kun työeläkelisään oikeuttavan etuuden kanssa samalle ajalle tuleva LEL-palkka otetaan huomioon tulevan ajan palkkaa laskettaessa, työeläkelisään oikeuttavat päivät vähennetään tulevan ajan palkan laskennassa käytettävästä ajasta. LEL-työsuhteen kanssa samalle ajalle tuleva, työeläkelisään oikeuttava etuus voi olla esimerkiksi työsuhteen kestäessä maksettu soviteltu työttömyyspäiväraha.

TaEL:n tulevan ajan palkka lasketaan samalla tavoin kuin LEL:ssä.

Esitetty muutos

Esityksen mukaan LEL:n ja TaEL:n tulevan ajan palkkaa laskettaessa otettaisiin huomioon työntekijän palkat jo sen kalenterivuoden alusta, jona hän täyttää 23 vuotta. Näin palkat ja niiden jakajana käytettävä aika vastaisivat toisiaan eikä tulevan ajan palkka enää vääristyisi.

Esityksen mukaan myös tulevan ajan palkan laskennassa käytettävästä ajasta jätettäisiin vähentämättä se aika, jolta henkilö on saanut työsuh-

Lakiosasto

12.11.1998

teen kanssa samanaikaisesti työeläkelisään oikeuttavaa etuutta, jos tämä samanaikaisen työsuhteen palkka otetaan huomioon tulevan ajan palkkaa laskettaessa.

1.2

TEL:n muutokset

Esityksessä on myös TEL:a koskevia muutoksia. Näitä muutoksia esitetään lähinnä siksi, että TEL:ssä on vanhentuneita viittauksia lainkotiin, jotka ovat muuttuneet työeläke- ja muussa lainsäädännössä tapahtuneiden muutosten takia. Muutokset käyvät ilmi liitteenä olevasta hallituksen esityksestä.

1.3

Voimaantulo

Lainmuutokset on esitetty tulemaan voimaan 1.1.1999. LEL:n muutoksia sovellettaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu lain voimaantulua.

2

ESITYKSEN TILAAMINEN

Suomenkielinen hallituksen esitys on liitteenä. Ruotsinkielistä esitystä voi tilata Oy Edita Ab:stä, puhelin (09) 5660 566.

ELÄKETURVAKESKUS

Helena Tapio

Riitta Korpiluoma

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi työntekijäin eläkelain ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaisen tulevan ajan palkan säännöksiä. Muutokset koskisivat viittaussäännöksen kautta myös taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain mukaista tulevan ajan palkkaa. Nykyisin on eräitä tilanteita, joissa mainittujen

lakien mukainen tulevan ajan palkka ja sen myötä eläketurva vääristyy. Muutoksilla pyritään korjaamaan näitä vääristymiä.

Lisäksi työntekijäin eläkelakiin ehdotetaan tehtäväksi eräitä teknisiä tarkistuksia.

Ehdotetut lainmuutokset ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja sen arviointi

1.1. LEL:n ja TaEL:n mukainen tulevan ajan palkka

Lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962; LEL) mukaisen tulevan ajan palkan laskennassa käytetään LEL-ansioihin perustuvaa keskipalkkaa. Säännökset LEL:n mukaisesta tulevan ajan palkasta ovat LEL:n 7 a §:ssä ja lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkeasetuksen (184/1962; LEA) 6 §:ssä.

LEL:n mukainen tulevan ajan palkka lasketaan jakamalla työntekijän 23 vuoden iän täyttämiskauden alusta ansaitsemat LEL:n ylemmän rajamäärän eli 14 600 markan (vuoden 1998 indeksitasossa) vuosiansion ylittävät palkkatulot vastaavien vakuutusvuosien määrällä. Näistä huomioon otettavista vakuutusvuosista vähennetään se aika, jona työntekijä on kysymyksessä olevien vakuutusvuosien aikana saanut työeläkeliikään oikeuttavaa etuutta.

Työeläkelisään oikeuttavat etuuspäivät merkitään työsuhderekisteriin vuosittain kunakin vuonna maksettujen etuuspäivien kokonaislukumääränä. Nämä päivät eivät ole työsuhderekisterissä erotettavissa ennen ja jälkeen 23 vuoden iän täyttämiskautta maksettuihin päiviin. Myöskään työttömyyslisään oikeuttavia etuuksia maksavat tahot eivät säilytä tietoja maksetuista etuuksista kuin määräajan. Tämän vuoksi LEL:n tulevan ajan palkkaa laskettaessa työntekijän 23 vuoden iän täyttämivuonna saamat kaikki työeläkelisään oikeuttavat päivät on käytännössä vähennetty tulevan ajan palkan laskennassa huomioon otettavasta ajasta. LEL-palkat on sen sijaan otettu huomioon LEL:n 7 a §:n 3 momentin mukaisesti vasta 23 vuoden iän täyttämiskauden alusta lukien. Tämän vuoksi LEL:n tulevan ajan palkka ja tulevan ajan palkan kautta eläketurva ei aina vastaa työntekijän todellisia ansioita. Vääristymä on sitä suurempi, mitä vähemmän työntekijällä on tulevan ajan palkan laskennassa mukaan otettavia LEL-vakuutusvuosia.

LEL:n mukainen tulevan ajan palkka vääristyy myös tilanteissa, joissa työntekijä on saanut samalta ajalta LEL-eläkkeeseen oikeuttavaa palkkaa ja työeläkelisään oikeuttavaa etuutta. Tällainen tilanne voi syntyä esi-

merkiksi silloin, kun työntekijälle maksetaan soviteltua työttömyyspäivärahaa samalta ajalta, jolloin hän on rekisteröidyssä LEL-työsuhteessa. Tulevan ajan palkka voi vääristyä myös, jos työntekijälle maksetaan kuntoutusrahaa ja kokeilupalkkaa samanaikaisesti tai hän käyttää työttömyysetuuksia väärin.

Taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985; TaEL) 4 §:n nojalla TaEL:n mukainen tulevan ajan palkka lasketaan soveltaen LEL:n 7 a §:ää ja LEA:n 6 §:ää. Siten edellä kuvatut LEL:n tulevan ajan palkan vääristymät koskevat myös TaEL:n mukaista tulevan ajan palkkaa.

1.2. Tekniset tarkistukset

Työeläke- ja muussa lainsäädännössä tehtyjen muutosten vuoksi eräissä työntekijäin eläkelain (395/1961; TEL) säännöksissä on vanhentuneita lainviittauksia. Lisäksi eräiden TEL:n säännösten sanamuotoa on muuten syytä tarkistaa muuttamatta kuitenkaan näiden säännösten aineellista sisältöä.

2. Ehdotetut muutokset

2.1. LEL:n ja TaEL:n mukainen tulevan ajan palkka

Edellä kuvattujen LEL:n ja TaEL:n tulevan ajan palkan vääristymien korjaamiseksi LEL:n 7 a §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tulevan ajan palkan laskennassa otettaisiin huomioon työntekijän palkkatulot jo sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä täyttää 23 vuotta. Tällöin tulevan ajan palkan laskennassa huomioon otettavat palkat ja näiden palkkojen jakajana käytettävä aika siihen tehtyine työeläkelisään oikeuttavine etuuspäivävähennyksineen vastaisivat toisiaan, eikä nykyistä vääristymää tulevan ajan palkassa pääsisi syntymään.

Ehdotettu muutos edellyttäisi myös LEA:n 6 §:n 1 momentin muuttamista.

Lisäksi LEL:n 7 a §:n 4 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka nojalla aika, jolta työntekijä on saanut työeläkelisään oikeuttavaa etuutta, voitaisiin jättää vähentämättä tulevan ajan palkkaa laskettaessa, jos työeläkelisään oikeuttavan etuuden

kanssa samanaikainen työsuhteen palkka otetaan huomioon tulevan ajan palkkaa laskehtaessa.

2.2. Tekniset tarkistukset

TEL:n 6 a §:n 4 momentin 1 kohdassa mainitaan lasten kotihoidon tuesta annetun lain (797/1992) mukainen kotihoidon tuki. Kysymyksessä olevasta kotihoidontuesta säädetään nykyisin lasten kotihoidon ja yksityisen kotihoidon tuesta vuonna 1996 annetussa laissa (1128/1996), jolta osin TEL:n 6 a §:n 4 momenttia ehdotetaan tarkistettavaksi.

TEL:n 6 b §:n 3 momentissa säädetään tulevan ajan sammuttavista työsuhteista. Säännöksessä viitataan LEL-työsuhteiden osalta LEL:n 7 §:n 1 momentissa edellytetyyn rajamäärään. Kun kysymyksessä oleva viittaus LEL:n 7 §:n 1 momentin rajamäärään säädettiin, LEL:n 7 §:n 1 momentissa oli vain vähintään 800 markan rajamäärä. Sittemmin LEL:n 7 §:n 1 momenttiin lisättiin myös säännös (560/1993), jossa mainitaan 200 markan rajamäärä. TEL:n 6 b §:n 3 momentissa ei ole kuitenkaan tarkoitus viitata edellä mainittuun 200 markan rajamäärään, joten selvyuden vuoksi säännökseen ehdotetaan lisättäväksi maininta vähintään 800 markan rajamäärästä.

TEL:n 7 c §:n 1 momentissa oleva viittaus työ sopimuslain (320/1970) 34 §:ään on virheellinen työ sopimuslakiin vuonna 1998 tehtyjen muutosten (357/1998) vuoksi. Virheellinen viittaus korjattaisiin viittauksiksi työ sopimuslain 35 a ja 35 c §:ään, joissa kumotun työ sopimuslain 34 §:n säännökset nykyisin ovat.

TEL:n 8 §:n 4 momentin 3 kohdassa viitataan kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain (202/1964) 1 §:n 6 momenttiin ja 7 momenttiin, joita koskevat säännökset ovat lainmuutoksen (404/1997) vuoksi siirtyneet sanotun lain 1 §:n 7 ja 8 momenttiin. TEL:n 8 §:n 4 momentin 3 kohta ehdotetaan tarkistettavaksi mainittujen viittausten osalta.

TEL:n 8 §:n 4 momentin 13 kohdassa mainittu lain nimi on muutettu vuonna 1997 annetulla lailla (1056/1997) taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelainsäädännön, joten säännös ehdotetaan muutettavaksi.

TEL:n 12 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään "... 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista vastaa se eläkelaitos, joka on ne myöntänyt, ...". Säännöksen "myöntänyt"-sana ehdotetaan korvattavaksi vakuuttanut-sanalla, joka vastaa säännöksen tarkoitusta.

TEL:n 19 a §:n 2 momentin viittaukset sosiaalihuoltolain (710/1982) 30 §:n mukaiseen elatusvelvollisuuteen ja 38 §:ssä tarkoitettuun ennakkoon ovat vanhentuneet. Nykyisin kysymyksessä olevista seikoista säädetään toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 ja 23 §:ssä. Sosiaalihuoltolain 30 ja 38 § on kumottu vuonna 1997 annetulla lailla sosiaalihuoltolain ja -asetuksen eräiden säännösten kumoamisesta (1413/1997).

3. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Esityksessä ehdotetut muutokset LEL:n ja TaEL:n tulevan ajan palkan määräytymiseen ovat lähinnä teknisluonteisia ja yksittäistapauksissa ne vaikuttavat joko eläketurvaa korottavasti tai alentavasti. LEL- ja TaEL-järjestelmille ehdotetuista muutoksista ei juurikaan koituisi taloudellisia vaikutuksia.

4. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Valmisteluun ovat osallistuneet myös Eläketurvakeskus ja LEL työeläkekassa. Valmistelun aikana on kuultu asian kannalta keskeisiä työmarkkinaosapuolia. LEL:n ja TaEL:n mukaista tulevan ajan palkkaa koskevat muutokset on käsitelty myös Eläketurvakeskuksen hallituksessa ja ne on siellä hyväksytty.

5. Voimaantulo

Ehdotetut lainmuutokset ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999. LEL:n 7 a §:n 3 ja 4 momenttia sovellettaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu lain voimaantulon jälkeen.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 6 a §:n 4 momentin 1 kohta, 6 b §:n 3 momentti, 7 c §:n 1 momentti, 8 §:n 4 momentin 3 ja 13 kohta, 12 §:n 1 momentin 3 kohta ja 19 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 6 a §:n 4 momentin 1 kohta ja 6 b §:n 3 momentti laissa 559/1993, 7 c §:n 1 momentti laissa 1482/1995, 8 §:n 4 momentin 3 kohta laissa 571/1993 ja 13 kohta laissa 663/1985, 12 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1293/1996 ja 19 a §:n 2 momentti laissa 1167/1996, seuraavasti:

6 a §

Tuleva aika luetaan työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös sellaisen työsuhteen perusteella, jonka päätyttyä työntekijällä on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen, enintään yhdeksän vuoden pituisen ajan, ollut 4 a §:n 1 momentissa tarkoitettu kolme vuotta nuorempi lapsi. Tällöin edellytyksenä on kuitenkin, että;

1) työntekijä on saanut tämän lapsen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaista lasten kotihoidon tukea; ja

pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista noussut sanotun lain 7 §:n 1 momentissa edellytettyyn vähintään 800 markan rajamäärään.

7 c §

Jos 7 §:ssä tarkoitettuihin kalenterivuosiiin sisältyy työsopimuslain (320/1970) 35 a §:ssä tai 35 c §:ssä tarkoitettua palkatonta erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainlomaa taikka hoitovapaata, eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan 7 §:stä poiketen siten, että kalenterivuosina otetaan huomioon enintään kymmenen viimeistä sellaista kalenterivuotta, joihin ei sisälly mainittua palkatonta aikaa.

6 b §

Jos työntekijä tulevaan aikaan oikeuttavan työsuhteen päätyttyä on myöhemmin toisen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella saavuttanut oikeuden 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen, ei 6 a §:n säännöksiä sovelleta aikaisempaan työsuhteeseen. Työntekijän katsotaan tällöin saavuttaneen edellä tarkoitettua oikeuden lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaiseen eläketurvaan sinä ajankohtana, jona hänen sanotussa laissa tarkoitetuissa työsuhteissa saamansa ansio yhteensä on ennen työkyvyttömyyden

8 §

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa (202/1964) säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke; tällaisena eläkkeenä pidetään myös sanotun lain 1 §:n 7 momentissa tarkoitettulle hoitajalle ja 8 momentissa tarkoitettulle luottamushenkilölle myönnettyä peruseläketurvan mukaista eläkettä;

13) taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) mukainen eläke.

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä ja kuntoutusrahasta määräytyy sekä eläkkeistä ja kuntoutusrahasta eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kesken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

3) edellä 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista on vastuussa se eläkelaitos, joka on ne vakuuttanut, siltä osin kuin etu vastaa ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaisesti laitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja taikka laskettavaa eläkevastuuta;

19 a §

Eläke tai osa siitä voidaan maksaa sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitettun toimielimen hakemuksesta sille käytettäväksi eläkkeensaajan tai sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatukseen eläkkeensaaja toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 §:n mukaan on velvollinen osallistumaan. Eläkkeen maksamisesta toimielimelle voidaan päättää myös siltä osin kuin sitä on suoritettava takautuvasti, mutta toimielin saa käyttää eläkettä jo annetun toimeentulotuen korvaamiseen vain siinä tapauksessa, että kysymys on toimeentulotuesta annetun lain 23 §:ssä tarkoitettusta ennakosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

2.

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 7 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 7 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 a §:n 3 momentti laissa 560/1993 ja 4 momentti laissa 1483/1995, seuraavasti:

7 a §

Tulevan ajan palkkaa laskettaessa otetaan huomioon palkat sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä täyttää 23 vuotta. Tätä ennen ansaitut palkat otetaan huomioon vain siltä osin kuin ne on ansaittu sinä kalenterivuonna, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu tai jona 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu 540 päivän ajanjakso on päättynyt tai kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuonna.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suori-

tettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumavuotta saanut työntekijäin eläkelain 7 f §:n 1 momentin mukaista työeläkelisään oikeuttavaa etuutta. Huomioon voidaan kuitenkin ottaa ne työeläkelisään oikeuttavat etuuspäivät, joiden aikana työntekijä on ollut tämän lain, taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain tai työntekijäin eläkelain mukaisessa sellaisessa ansiotyössä, josta saadut ansiot otetaan 1 ja 2 momentin mukaan huomioon tulevan ajan palkkaa laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-
kuuta 1999.

Lakia sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin,
joissa eläketapahtuma sattuu tämän lain voi-
maan tultua.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 1998

Tasavallan Presidentti

MARTTI AHTISAARI

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

1.

Laki**työntekijäin eläkelain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/1961) 6 a §:n 4 momentin 1 kohta, 6 b §:n 3 momentti, 7 c §:n 1 momentti, 8 §:n 4 momentin 3 ja 13 kohta, 12 §:n 1 momentin 3 kohta ja 19 a §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 6 a §:n 4 momentin 1 kohta ja 6 b §:n 3 momentti laissa 559/1993, 7 c §:n 1 momentti laissa 1482/1995, 8 §:n 4 momentin 3 kohta laissa 571/1993 ja 13 kohta laissa 663/1985, 12 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 1293/1996 ja 19 a §:n 2 momentti laissa 1167/1996, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 a §

Tuleva aika luetaan työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös sellaisen työsuhteen perusteella, jonka päätyttyä työntekijällä on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen, enintään yhdeksän vuoden pituisen ajan, ollut 4 a §:n 1 momentissa tarkoitettu kolmea vuotta nuorempi lapsi. Tällöin edellytyksenä on kuitenkin, että;

1) työntekijä on saanut tämän lapsen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka lasten kotihoidon tuesta annetun lain (797/92) mukaista kotihoidon tukea; ja

Tuleva aika luetaan työkyvyttömyyseläkkeeseen oikeuttavaksi ajaksi myös sellaisen työsuhteen perusteella, jonka päätyttyä työntekijällä on 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen 360 päivän täyttymisen ja työkyvyttömyyden alkamisen välisen, enintään yhdeksän vuoden pituisen ajan, ollut 4 a §:n 1 momentissa tarkoitettu kolmea vuotta nuorempi lapsi. Tällöin edellytyksenä on kuitenkin, että;

1) työntekijä on saanut tämän lapsen perusteella sairausvakuutuslain mukaista äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaista lasten kotihoidon tukea; ja

6 b §

Jos työntekijä tulevaan aikaan oikeuttavan työsuhteen päätyttyä on myöhemmin toisen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella saavuttanut oikeuden 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen, ei 6 a §:n säännöksiä sovelleta aikaisempaan työsuhteeseen. Työntekijän kat-

Jos työntekijä tulevaan aikaan oikeuttavan työsuhteen päätyttyä on myöhemmin toisen työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella saavuttanut oikeuden 6 §:n 1 momentissa tarkoitettuun täysitehoiseen eläkkeeseen, ei 6 a §:n säännöksiä sovelleta aikaisempaan työsuhteeseen. Työntekijän kat-

Voimassa oleva laki

sotaan tällöin saavuttaneen edellä tarkoitetun oikeuden lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaiseen eläketurvaan sinä ajankohtana, jona hänen sanotussa laissa tarkoitetuissa työsuhteissa saamansa ansio yhteensä on ennen työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista noussut sanotun lain 7 §:n 1 momentissa edellytettyyn rajamäärään.

7 c §

Jos 7 §:ssä tarkoitettuihin kalenterivuosiin sisältyy työsopimuslain 34 §:ssä tarkoitettua palkatonta erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainlomaa taikka hoitovapaata, eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan 7 §:stä poiketen siten, että kalenterivuosi otetaan huomioon enintään kymmenen viimeistä sellaista kalenterivuotta, joihin ei sisälly mainittua palkatonta aikaa.

Ehdotus

sotaan tällöin saavuttaneen edellä tarkoitetun oikeuden lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaiseen eläketurvaan sinä ajankohtana, jona hänen sanotussa laissa tarkoitetuissa työsuhteissa saamansa ansio yhteensä on ennen työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä olevan sairauden, vian tai vamman saamista noussut sanotun lain 7 §:n 1 momentissa edellytettyyn vähintään 800 markan rajamäärään.

7 c §

Jos 7 §:ssä tarkoitettuihin kalenterivuosiin sisältyy työsopimuslain (320/1970) 35 a §:ssä tai 35 c §:ssä tarkoitettua palkatonta erityisäitiys-, äitiys- tai vanhempainlomaa taikka hoitovapaata, eläkkeen perusteena oleva palkka lasketaan 7 §:stä poiketen siten, että kalenterivuosi otetaan huomioon enintään kymmenen viimeistä sellaista kalenterivuotta, joihin ei sisälly mainittua palkatonta aikaa.

8 §

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa (202/64) säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke; tällaisena eläkkeenä pidetään myös sanotun lain 1 §:n 6 momentissa tarkoitettulle hoitajalle ja 7 momentissa tarkoitettulle luottamushenkilölle myönnettyä peruseläketurvan mukaista eläkettä;

13) eräiden työsuhteessa olevien taiteilijoiden ja toimittajien eläkelain (662/85) mukainen eläke.

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä ja kuntoutusrahasta määräytyy sekä eläkkeistä ja kuntoutusrahasta eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kes-

Yhteensovituksessa huomioon otettavat peruseläkkeet ovat seuraavat työ- ja virkasuhteisiin sekä yrittäjätoimintaan perustuvat vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeet:

3) kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelaisissa (202/1964) säädetyn peruseläketurvan mukainen eläke; tällaisena eläkkeenä pidetään myös sanotun lain 1 §:n 7 momentissa tarkoitettulle hoitajalle ja 8 momentissa tarkoitettulle luottamushenkilölle myönnettyä peruseläketurvan mukaista eläkettä;

13) taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain (662/1985) mukainen eläke.

12 §

Eläkelaitosten keskinäinen vastuu eläkkeistä ja kuntoutusrahasta määräytyy sekä eläkkeistä ja kuntoutusrahasta eläkelaitoksille aiheutuvat kulut jaetaan eläkelaitosten kes-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

ken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

ken, mikäli eläkelaitokset eivät ole toisin sopineet, seuraavasti:

3) edellä 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista on vastuussa se eläkelaitos, joka on ne myöntänyt, siltä osin kuin etu vastaa ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaisesti laitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja tai laskettavaa eläkevastuuta;

3) edellä 11 §:ssä tarkoitetuista lisäeduista on vastuussa se eläkelaitos, joka on ne *va-*
kuuttanut, siltä osin kuin etu vastaa ministeriön vahvistamien tai antamien perusteiden mukaisesti laitokselle suoritettavia vakuutusmaksuja *taikka* laskettavaa eläkevastuuta;

19 a §

Eläke tai osa siitä voidaan maksaa sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen hakemuksesta sille käytettäväksi eläkkeensaajan tai sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatukseen eläkkeensaaja sosiaalihuoltolain 30 §:n mukaan on velvollinen osallistumaan. Eläkkeen maksamisesta toimielimelle voidaan päättää myös siltä osin kuin sitä on suoritettava takautuvasti, mutta toimielin saa käyttää eläkettä jo annetun toimeentulotuen korvaamiseen vain siinä tapauksessa, että kysymys on sosiaalihuoltolain 38 §:ssä tarkoitettusta ennakosta.

Eläke tai osa siitä voidaan maksaa sosiaalihuoltolain (710/1982) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen hakemuksesta sille käytettäväksi eläkkeensaajan tai sellaisen henkilön huoltoon, jonka elatukseen eläkkeensaaja *toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) 2 §:n mukaan* on velvollinen osallistumaan. Eläkkeen maksamisesta toimielimelle voidaan päättää myös siltä osin kuin sitä on suoritettava takautuvasti, mutta toimielin saa käyttää eläkettä jo annetun toimeentulotuen korvaamiseen vain siinä tapauksessa, että kysymys on *toimeentulotuesta annetun lain 23 §:ssä* tarkoitettusta ennakosta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1999.

2.

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/1962) 7 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 a §:n 3 momentti laissa 560/1993 ja 4 momentti laissa 1483/1995, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

7 a §

Ennen 23 vuoden iän täyttämistä ansaitut palkat otetaan huomioon vain siltä osin kuin ne on ansaittu sinä kalenterivuonna, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu tai jona 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu 540 päivän ajanjakso on päättynyt tai kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuonna.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumavuotta saanut työntekijäin eläkelain 7 f §:n 1 momentin mukaista työeläkelisään oikeuttavaa etuutta.

Tulevan ajan palkkaa laskettaessa otetaan huomioon palkat sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä täyttää 23 vuotta. Tätä ennen ansaitut palkat otetaan huomioon vain siltä osin kuin ne on ansaittu sinä kalenterivuonna, jona työkyvyttömyyden pääasiallisena syynä oleva sairaus, vika tai vamma on saatu tai jona 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu 540 päivän ajanjakso on päättynyt tai kolmena sitä välittömästi edeltäneenä kalenterivuonna.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua markkamäärää, josta keskimäärin on suoritettu vakuutusmaksu, ei oteta huomioon aikaa, jolta työntekijä on ennen eläketapahtumavuotta saanut työntekijäin eläkelain 7 f §:n 1 momentin mukaista työeläkelisään oikeuttavaa etuutta. Huomioon voidaan kuitenkin ottaa ne työeläkelisään oikeuttavat etuuspäivät, joiden aikana työntekijä on ollut tämän lain, taiteilijoiden ja eräiden erityisryhmiin kuuluvien työntekijäin eläkelain tai työntekijäin eläkelain mukaisessa sellaisessa ansiotyössä, josta saadut ansiot otetaan 1 ja 2 momentin mukaan huomioon tulevan ajan palkkaa laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1999.

Lakia sovelletaan sellaisiin eläkkeisiin, joissa eläketapahtuma sattuu tämän lain voimaan tultua.